

Asia: VN/29848/2024

## **Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta (nikotiinipussit)**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Kommenttinne sallittuja makuja koskevaan sääntelyyn**

Pidämme ehdotettua 16,6 mg/gramma nikotiini rajaa perusteltuna ja riittävänä rajoituksena tuotteiden sääntelyn selkeyttämiseksi ja turvallisuuden takaamiseksi. Tämä raja mahdollistaa tuotteiden pysymisen kilpailevina vaihtoehtoina nuuskalle ja laittomille markkinoille, samalla huomioiden korkeiden nikotiini pitoisuuksien aiheuttamat terveysriskit.

Sallittujen makujen osalta ymmärrämme huolenaiheet siitä, että houkuttelevat maut voivat vetää lapsia ja nuoria käyttämään tuotteita. Tosiasia kuitenkin on, että pimeiltä markkinoilta on alaikäisten helpompi hankkia nuuskaa tai nikotiinipusseja kuin suomalaisista kivijalkaliikkeistä nikotiinipusseja. Tästä syystä emme näe makukieltosääntelyn laajentamista perustelluksi, koska sen sivuvaikutukset – kuten pimeiden markkinoiden kasvaminen ja kaupankäynnin siirtyminen sinne – muodostavat merkittävän riskin.

Olemme havainneet jo aiempien veromuutosten yhteydessä, että kuluttajat ostavat yhä enemmän nikotiinipusseja ulkomailta suurina määrinä, koska hinnat ovat siellä alhaisempia. Mikäli makusääntelyä tiukennetaan, tämä ilmiö todennäköisesti voimistuu, kun kotimaiset kuluttajat pyrkivät hankkimaan tuotteita varastoon ulkomailta. Tämä kehitys ei edistä hallituksen tavoitteita harmaan talouden torjumisessa.

#### **Muut mahdolliset kommenttinne hallituksen esityksen luonnoksesta**

Alan toimijana toivomme, että kaikki tulevat muutokset voitaisiin aikatauluttaa yhden yhtenäisen siirtymäajan alle. Useat perättäiset lain käytäntöönpanot aiheuttavat hämmennystä kuluttajille, lisäävät tarpeettomia takaisin vetoja kaupan alan toimijoille sekä aiheuttavat ylimääräisiä kustannuksia ja logistisia haasteita toimittajille ja maahantuojille. Yhtenäinen siirtymäaika helpottaisi lain toimeenpanoa ja edistäisi sujuvampaa varastonhallintaa kaikilla osapuolilla.

Etämyyntikiellon osalta emme pidä sitä tarkoituksenmukaisena ratkaisuna. Internetkaupan kieltäminen johtaisi väistämättä harmaatuonnin ja laittoman myynnin lisääntymiseen, mikä ei ole linjassa hallituksen tavoitteiden kanssa. Mikäli etämyyntikieltoa perustellaan ikärajavalvonnan haasteilla, tähän on jo olemassa tehokkaita teknologisia ratkaisuja, kuten sähköinen tunnistautuminen, joka mahdollistaa luotettavan ikärajavalvonnan verkkokaupassa.

Lisäksi kivijalkakaupoilla ei useinkaan ole mahdollisuutta ylläpitää laajaa valikoimaa, joka kattaisi kaikkien käyttäjien makumieltymykset. Tämän vuoksi kuluttajat, jotka eivät löydä haluamiaan tuotteita kotimaan kaupoista, siirtyvät hakemaan niitä ulkomailta. Tällainen kehitys kasvattaa ulkomaisten hankintojen volyymia ja haittaa kotimaisia markkinoita.

#### Yhteenveto

Pidämme tärkeänä, että sääntely tukee reilua ja avoinna olevaa kilpailua, vähentää harmaata taloutta ja laittomia markkinoita sekä suojelee lapsia ja nuoria nikotiinipussien haitoilta. Nikotiinirajan asettaminen on järkevää, mutta makukiellon laajentamista ja etämyynnin kieltämistä pidämme tarpeettomana ja haitallisena. Jos makukielto toteutettaisiin ehdotuksen mukaisesti ja samalla kiellettäisiin rajat ylittävä etämyynti, kuluttajilla olisi yhden sijaan kaksi merkittävää syytä hankkia tuotteita pimeiltä markkinoilta: edullisempi hinta ja laajempi makuvalikoima. Sääntelyn tulee olla tasapainoista ja huomioida kuluttajien käyttäytyminen sekä todelliset riskit, jotta tavoitteet voidaan saavuttaa ilman ei-toivottuja sivuvaikutuksia.

Koponen Saku  
Premium Pouch Finland Oy

Rönkkö Aleksi  
Premium Pouch Finland Oy